

ಚಟ ಬಿಡಿಸೋದು ಸುಲಭವಲ್ಲ!

ಸಿದ್ಧಮ್ಮನ ಗಂಡನ ಕುಡಿತದ ಚಟವನ್ನು ನಾನು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕಂತೆ!
ನನಗೇ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ಚಟ; ಅವನಿಗೇನು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲಿ?

■ ಸಿ.ಎಸ್. ಅನುರಾಧಾ

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾವ್ಡೆ ಮಾತಿದೆ. ಚಟ್ಟು ಹತ್ತಿದರೂ ಚಟ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಕೆಲಸದ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ಅವಳ ಗಂಡನಿಗೆ ಕುಡಿತ ಬಿಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನನಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕುಡಿತ ಬಿಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಚಟ ಅಂತ ಯಾಕೆ ಅನ್ನಬೇಕು? ಅವಳ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲೇ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ, ಮನೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಗಂಡನಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮನುಷ್ಯ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ದುಡಿದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿದೇ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತ ನಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು, ಕುಡಿತ ಬಿಡಬಹುದು ಎನಿಸಿದೆ. ಮಗಳು ಬಾಣಂತನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ, ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ, ಅವನ ಸಂಪಾದನೆಯೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅನುಕೂಲ ಅಂತಾಳೆ. ಅವಳೂ ಅವನ ಚಟ ಬಿಡಿಸಲು ಒಮ್ಮೆ ಶಬರಿಮಲೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ನಂತರ ಮಾಮೂಲಿನಂತಾದ. ಯಾವಯಾವುದೋ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಳು, ತಾಯಿತ ಕಟ್ಟಿಸಿದಳು, ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. 'ನಿಮಗೆ ಬಿಡುವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿತ ಬಿಡು, ಮನೆಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ' ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನೇ ಕಾಫಿ ಚಟದಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು! ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿ. ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನ ತೊಳಲಾಟ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಳ ಗಂಡನು ಇವತ್ತು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಾ ಎನ್ನಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಈಗೀಗ ನನಗೆ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ಅಳುಕಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈಗವನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ, 'ನಾನೇನು ಅವರನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕಾಸು ಕೇಳಿದನಾ. ಏನೋ ನಾಕಕ್ಷರ ತಿಳಿದವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಗಂಡನಿಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಲಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ' ಅಂತ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಮೊದಲೇ ಅವಳು, ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮುಳ್ಳಿನಂಗೇ. ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಇರೋರೆಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೇ ಮಾತಾಡಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಗೊಣಗುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ನನಗೋ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲೆಂದೇ ಏಳುತ್ತೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಕಾಫಿ, ಹೊತ್ತು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಕಾಫಿ, ಸಂತೋಷ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದರೆ ಕಾಫಿ, ಕ್ಲೇಶ ಕಾಡಿದರೆ ಕಾಫಿ, ಮನೆ ತುಂಬಾ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಕಾಫಿ, ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಫಿ ಹೀಗೆ ಇದು ನನ್ನ ಅನುಗಾಲದ ಸಂಗಾತಿ. ಸುಡು ಬೇಸಿಗೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲೂ ಬೆವರೊರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಿಸಿಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ಬಾಂಧವ್ಯ. ಇದೇನು ನಿನ್ನ ಇವತ್ತಿನ ಸ್ನೇಹವಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಚಟವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅನಿಸತೊಡಗಿಯೇ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ರೈಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಸರಾ ರಜೆ, ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೊನೆಯ ದಿನದ

ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಗುಂಗಿನಲ್ಲೇ ಬರೆದು ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದ ನನಗೆ ಕಾಫಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಬೇಕೆನಿಸುತ್ತೆ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮೂಟೆ ಕಾಫಿಬೀಜ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಂತೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಪುಡಿ ತುಂಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಕಾಫಿನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವೆನೋ!

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿದೆ ಎದ್ದೇಳಿ, ಎಂದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೇಳಲು ನಮಗೆ ಕಾಫಿ ಅಲಾರಾಂ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಂತೂ ರಾತ್ರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಪ್ಪ ಕಾಫಿ ಬಿಸಿಮಾಡಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು, ಹಾಗೇ ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಮದ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿನ್ನ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಓದಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಬೆಚ್ಚಗೆ ನಿನ್ನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಓದಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೂ ಕಾಫಿ ಪ್ರಿಯರೇ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನರೇ ಕಾಫಿ ಪ್ರಿಯರೋ, ನನ್ನ ಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಬಳಗವೇ ಹಾಗೆತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತದ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಸಹ ಮೊದಲು ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು, ನಂತರ ಸಂಗೀತದ ಪಾಠ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಮರಿಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕಾಲೇಜ್ ಓದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಸರುವಾಸಿಯೋ, ಕಾಲೇಜಿನ ಅಯರ್ ಕ್ಯಾಂಟಿನ್‌ನ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ, ಕಾಫಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಪಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಂಟಿನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆ ಪದವಿ ತರಗತಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಕ್ಯಾಂಟಿನ್ ಮನೆಯಂತೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಕ್ಯಾಂಟಿನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜಯಂತಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಫಿ ಕಪ್ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಡು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೂ ಕುಡಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಕೊನೆಗೊಟ್ಟುಕೂ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳವಳು. ಅವಳಂತೂ ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿಯೂ ಫ್ಯಾನ್ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಕಾಫಿ ಕುಡಿದವಳಲ್ಲ.

ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಬಿ. ಕಾಂ. ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ನಿಂತಿತ್ತು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದವೂ ಬಿಡದೇ ಪಾಠ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ವಿರಾಮದ ನಂತರದ ಮೊದಲ ತರಗತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಜಿಯೋಗ್ರಫಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ತಾನೇ ಘಂ ಎನ್ನುವ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಸೀದ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ಬ್ರೆಸಿಲ್ ಅಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆದು ಗೆರೆ ಎಳೆದರು ಲೆಕ್ಚರರ್. ಬ್ರೆಸಿಲ್ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಿದಾಗಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಲೆಕ್ಚರರ್ ಅದೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸೀದಾ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೋಟವೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆರಂಭವಾದಾಗಲೇ ಅವರು ಪಾಠ ಮುಗಿಸಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಮದುವೆಯಾಗಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಕಾಫಿಗೆ ಕಡಿವಾಣವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತೇನೋ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಬೇಜಾರಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸದಾಕಾಲ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಗಂದೇ ನೀರು ಕುದಿಯಲು